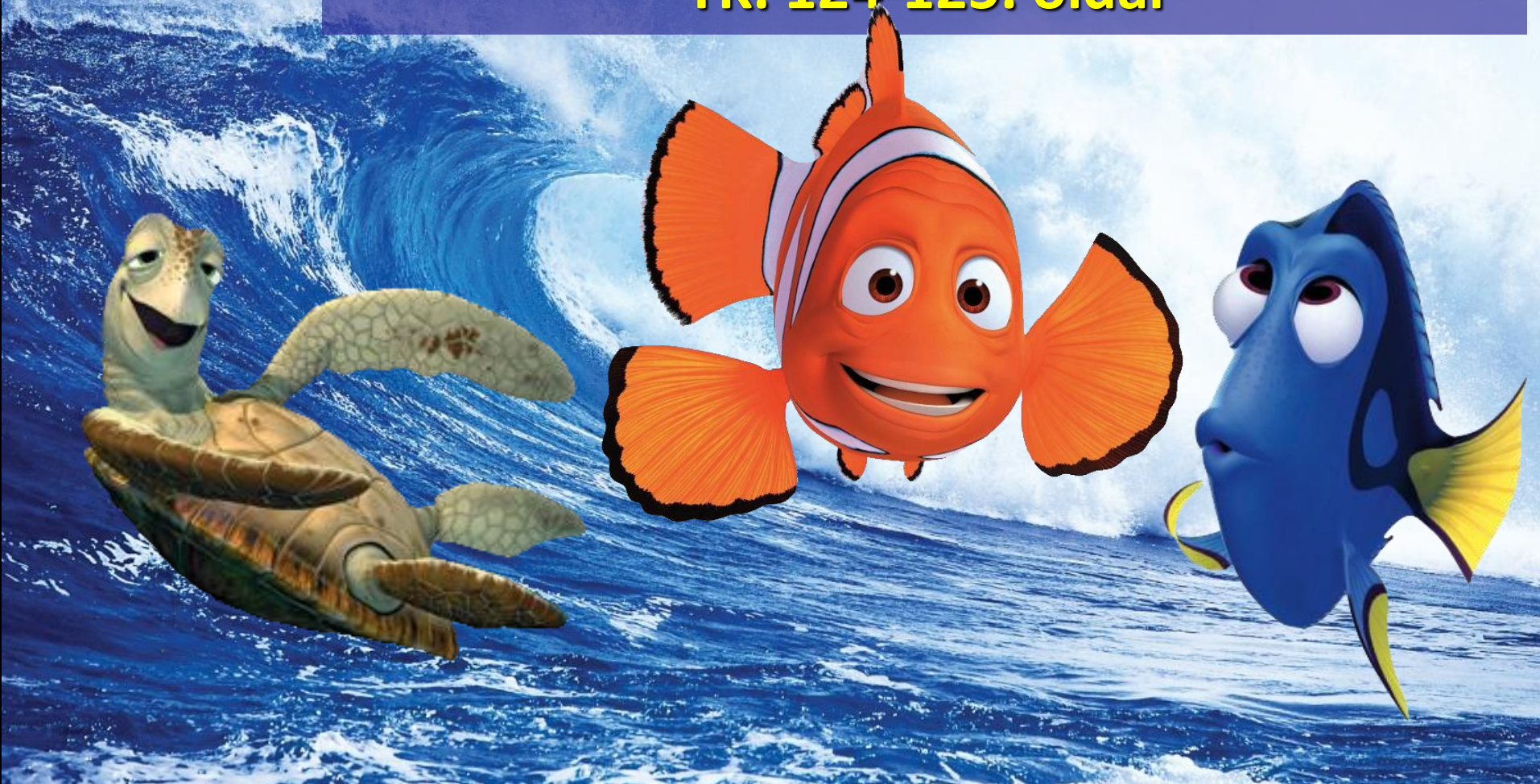

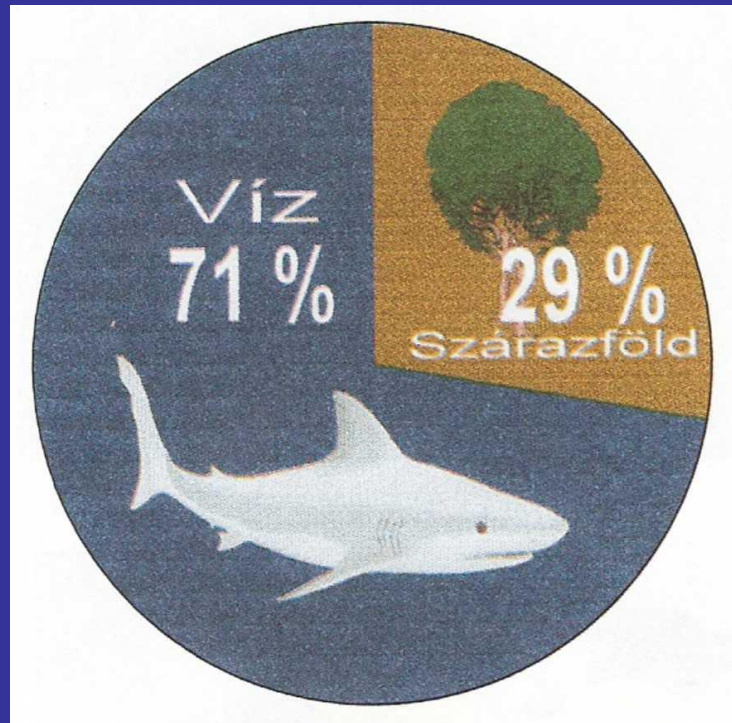
A tengerek és óceánok élővilága

TK. 124-125. oldal

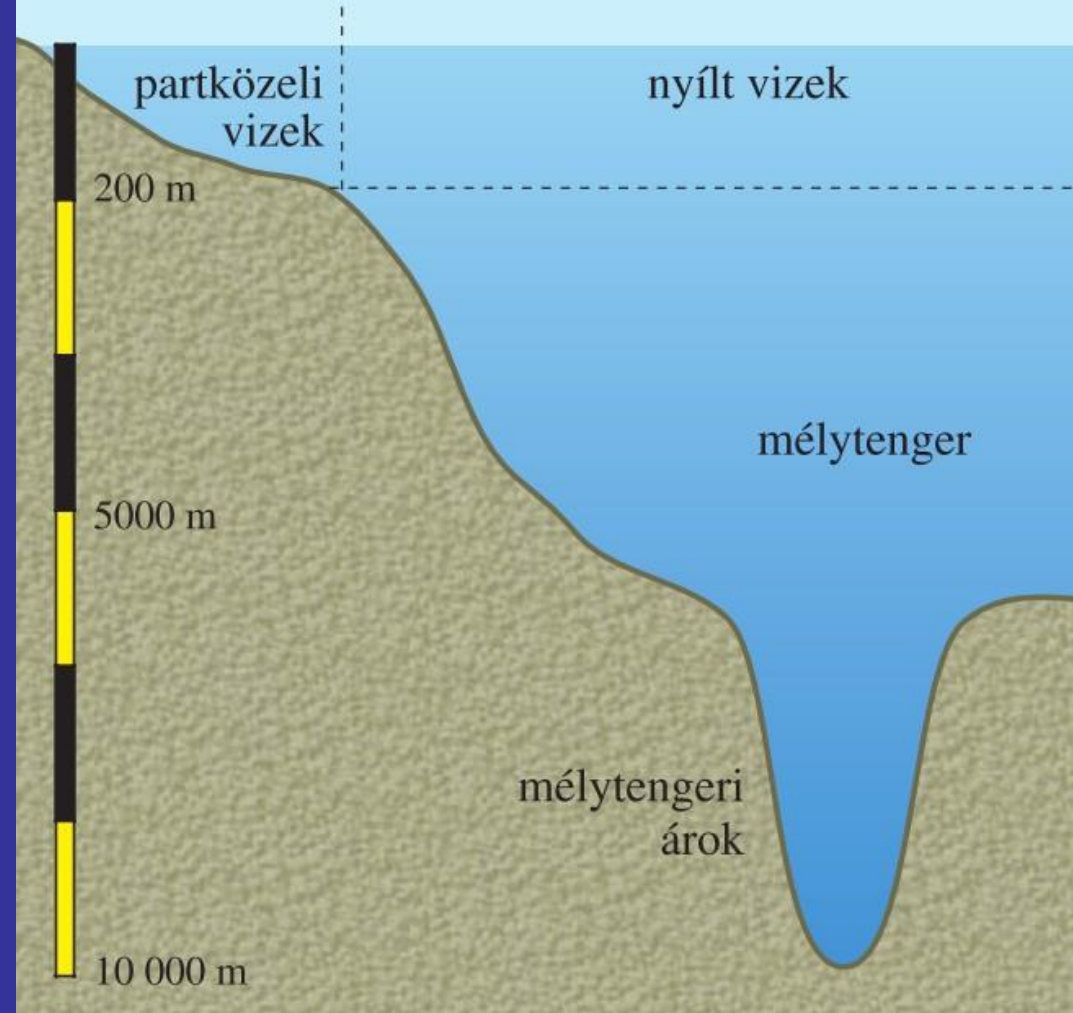
Bolygónk felszínének 29%-át szárazföld, 71%-át tengerek borítják. Növények csak a jól átvilágított felszíni rétegben élnek, az állatok mindenhol.

A trópusoktól a sarkvidéki hideg tengerekig, továbbá a partközeli tengerektől a mélytengerekig változik a tengeri társulások összetétele.

A tenger tagolódása:

- a 200 m-nél nem mélyebb part menti részt, partközeli vizeknek nevezzük
- a parttól távol eső felső 200 m-es vízréteget nyílt tengernek,
- az ez alatti, 200 m-nél mélyebb vizeket, pedig mélytengereknek nevezzük

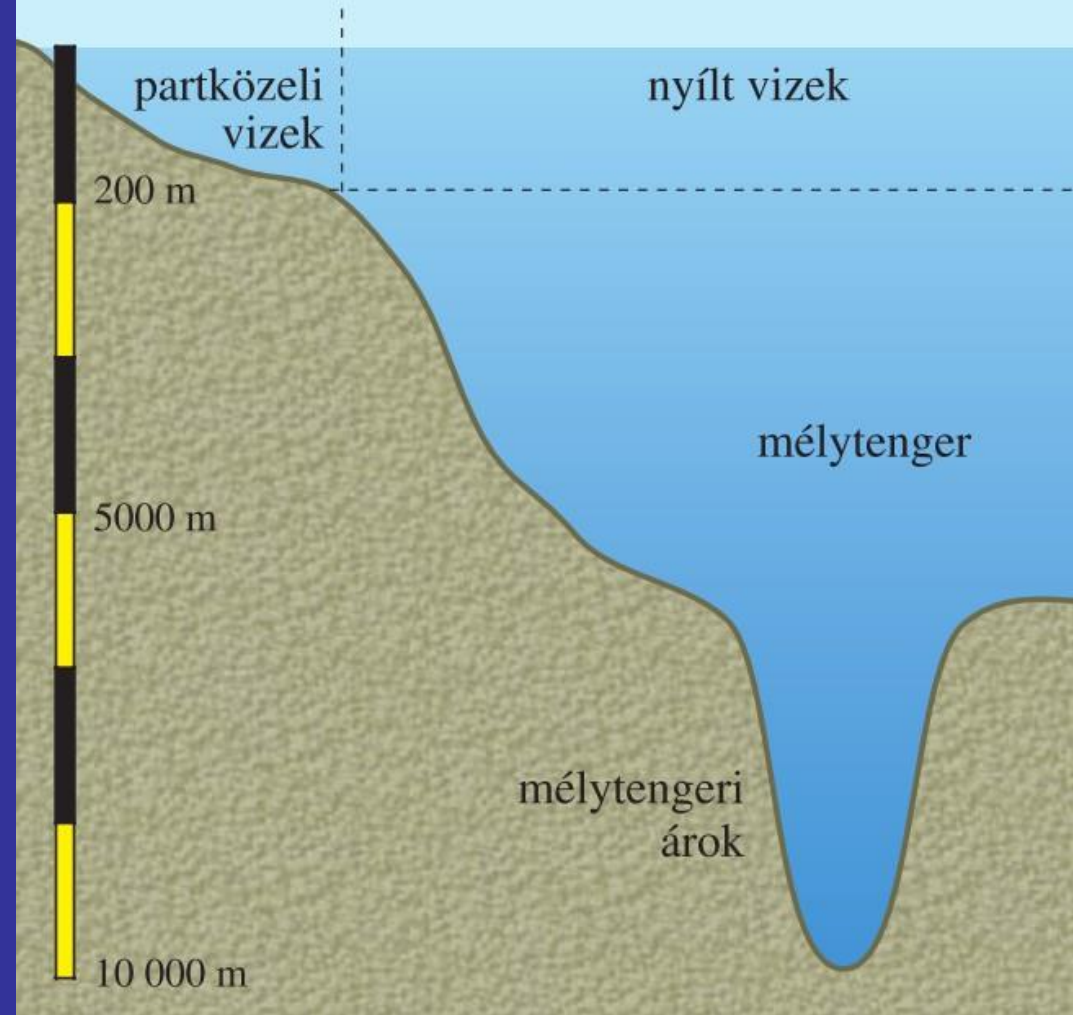
Lefelé haladva a fény
mennyisége csökken.

A nap sugarai kb. 200 m-ig
hatolnak le a vízben. Ez alatt
félhomály, majd 400 m-től
teljes sötétség uralkodik.

Lefelé a hőmérséklet is
csökken.

A nyomás 10 m-enként 1
atmoszférával nő.

A tengervíz sótartalma 3,5 %.
azaz 1 L vízben 35 g só
található.

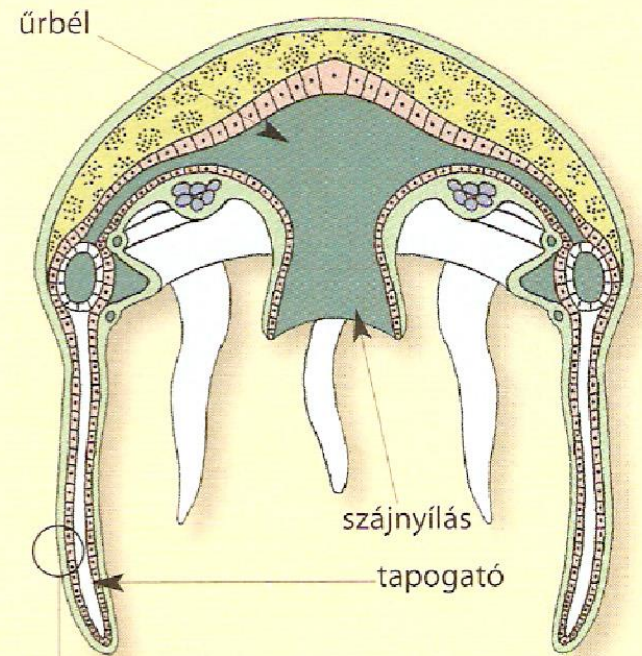
Partközeli tengerek:

- a beszűrődő fény miatt itt a leggazdagabb az élővilág
- oxigénben gazdag a víz, a folyók is sok tápanyagot hoznak a tengerbe
- rengeteg csiga és kagyló található itt
- az alzatra tapadva, vagy lebegve rengeteg csalánozó él itt
- ide tartoznak a medúzák, virágállatok és korallok

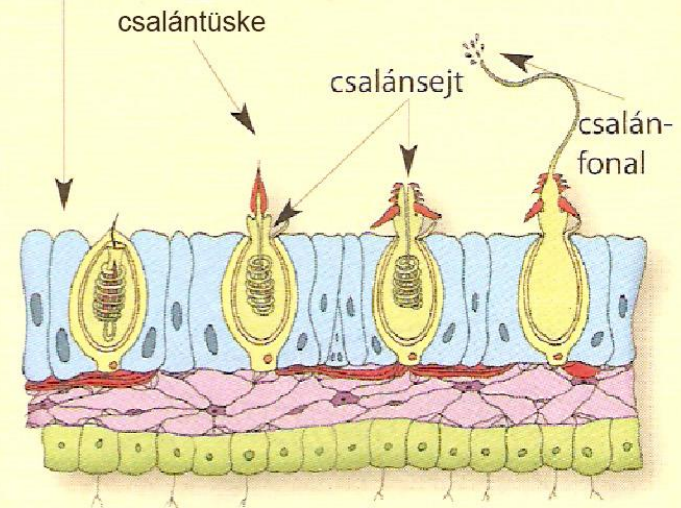

Csalánozók:

- a szivacsoknál fejlettebbek de a férgekénél egyszerűbb testfelépítésűek
- a medúzák teste ernyő alakú
- a vízben lebegnek
- az ernyőről lelógó tapogatók felszínén csalánsejtek ezrei találhatóak
- ezek mérge bénítja, vagy öli meg áldozatát
- a karok segítségével a szájnyíláson át az úrbélbe jut a táplálék, ahol megemésztődik
- az emészthetetlen anyagok is a szájnyíláson keresztül távoznak
- a virágállatok és a korallak az aljathoz rögzülve „ülnek”
- a tapogatók és a szájnyílás felfelé található, táplálkozásuk megegyezik a medúzákéval

A medúza szervezeti felépítése

A csalánsejt és működése

Tüskésbőrűek:

- önálló törzsbe soroljuk őket
- bőrük alatt meszes váz található
- ilyenek a tengericsillagok, a tengeri sünök és a tengeriuborkák

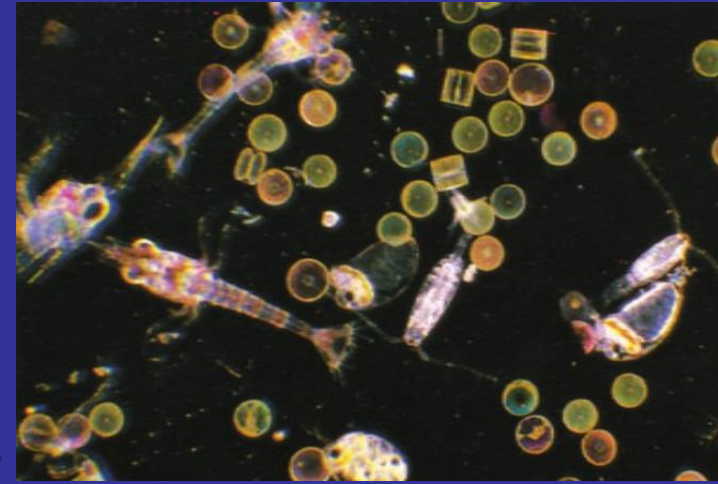

- a tengericsillagok ragadozók, öt karjuk erős izomzatával feszítik szét áldozatuk kagylóhéját és a lágy részeket elfogyasztják
- a tengerisünök ragadozók, vagy növényevők
- a tengeriuborkák bomló szervesanyagokkal táplálkoznak, melyet a vízből szűrnek ki

SZUSSZ...

Nyílt tengerek

- a parttól távolabb eső részek felső 200 méteres rétege
- itt minden táplálék alapja a parányi fotoszintetizáló moszatokból, egysejtűekből, férgekől, parányi medúzákból, rákokból álló tengeri plankton – rengetek állat elsődleges tápláléka
- a meleg tengerekben kisebb, a hideg tengerekben nagyobb tömegekben fordul elő

- planktonot fogyasztanak a heringek és a szardíniafélék

- ezeket a halakat kísérik és fogyasztják a tonhalak és cápák

- planktont legnagyobb tömegben a cetek és bálnák fogyasztják
- emlős állatok, bőrük szőrtelen, alatt vastag zsírréteg található, ami a hideg víztől védi
- orrnyílásuk a fej tetején található, ezen át lélegeznek
- az itt kiáramló pára messziről látható
- elevenszülő, a vízbe hozza világra borját és ott anyatejjel táplálja
- legnagyobb testű a kék bálna
- 25-30 méterre nő meg, tömege meghaladhatja a 100 tonnát
- fogai nincsenek, szájpadról lelógó szaruképződményekkel a szilákkal szűri ki a vízből parányi táplálékait

- a bálnák közé tartoznak a fogascetek is (pl. delfinek)

Ördöghal

Horgászhal

A mélytengerekben a nyomás óriási, alacsony a hőmérséklet, teljes a sötétség. Az itt élő élőlények a mélybe süllyedő növényi és állati maradványokkal táplálkoznak, vagy ragadozók. Némelykor fura szörnyek benyomását keltik.

Blobfish,
Bluggyhal

Az óceáni életközösségek jövője sem megnyugtató

- a felmelegedés következtében olvadnak a jégsapkák
- a tengerek savasodása figyelhető meg, ez a korallzátonyok pusztulását eredményezi
- egyre több folyékony és szilárd szennyezőanyag kerül a tengerekbe

